ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1987

Vyhlásené: 17. 11. 1987 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

88

ZÁKON

z 10. novembra 1987

o štátnej energetickej inšpekcii

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Starostlivosť o efektívne energetické hospodárstvo je prvoradou úlohou socialistického štátu a podmienkou intenzívneho rozvoja národného hospodárstva. Všetky organizácie a orgány musia pri svojej činnosti znižovať energetickú náročnosť a sústavne využívať poznatky vedy a techniky pre racionalizáciu energetického hospodárstva.

(2) Energetickým hospodárstvom sa na účely tohto zákona rozumie získavanie, zošľachťovanie, úprava, premena, preprava, skladovanie a spotreba všetkých druhov palív a energie.

Úlohy štátnej energetickej inšpekcie, postavenie a organizácia jej orgánov

§ 2

(1) Štátna energetická inšpekcia je špecializovanou kontrolou hospodárenia s palivami v energetickom hospodárstve. Úlohou štátnej energetickej inšpekcie je odhaľovať nedostatky a ich príčiny, presadzovať trvalú nápravu a dodržiavanie zásad štátnej palivovo-energetickej politiky.

(2) Orgánmi štátnej energetickej inšpekcie sú Štátna energetická inšpekcia pre Českú socialistickú republiku a Štátna energetická inšpekcia pre Slovenskú socialistickú republiku. Štátna energetická inšpekcia pre Českú socialistickú republiku a Štátna energetická inšpekcia pre Slovenskú socialistickú republiku sú orgánmi štátnej správy podriadené ministrovi palív a energetiky Československej socialistickej republiky.

(3) Na čele Štátnej energetickej inšpekcie pre Českú socialistickú republiku a Štátnej energetickej inšpekcie pre Slovenskú socialistickú republiku sú hlavní inšpektori, ktorých vymenúva a odvoláva minister palív a energetiky Československej socialistickej republiky.

(4) Štátna energetická inšpekcia pre Českú socialistickú republiku a Štátna energetická inšpekcia pre Slovenskú socialistickú republiku majú v jednotlivých krajoch svoje pobočky, ktorých sídla určujú hlavní inšpektori. Hlavní inšpektori môžu zriadiť pobočku s pôsobnosťou pre viaceré kraje. Na čele krajských pobočiek sú krajskí inšpektori, ktorých ustanovuje, riadi a odvoláva príslušný hlavný inšpektor.

(5) Kontrolné úlohy orgánov štátnej energetickej inšpekcie plnia hlavní inšpektori, krajskí inšpektori a inšpektori (ďalej len „inšpektori"). Krajskí inšpektori a inšpektori sú pracovníci Štátnej energetickej inšpekcie pre Českú socialistickú republiku a Štátnej energetickej inšpekcie pre Slovenskú socialistickú republiku, poverení hlavnými inšpektormi.

§ 3

(1) Orgány štátnej energetickej inšpekcie kontrolujú v organizáciách najmä

a) využívanie všetkých druhov palív a energie,

b) zabezpečovanie racionalizačných programov a uplatňovanie poznatkov vedy a techniky smerujúce k úsporám v spotrebe palív a energie,

c) využívanie prevádzkových možností zariadení a systémov riadenia a merania spotreby palív a energie, znižovanie a odstraňovanie energetických strát,

d) tvorbu a dodržiavanie noriem spotreby palív a energie,

e) efektívnosť výroby, rozvodu, prepravy a spotreby palív a energie,

f) dodržiavanie regulačných opatrení v spotrebe palív a energie,

g) stav uloženia a ošetrenia tuhých palív na skládkach, kvapalných palív a vykurovacích plynov v zásobníkoch.

(2) Orgány štátnej energetickej inšpekcie plnia svoje úlohy plánovite v súčinnosti s príslušnými nadriadenými alebo ústrednými orgánmi kontrolovaných organizácií. Pri vykonávaní kontroly spolupracujú s kontrolnými útvarmi kontrolovaných organizácií, prípadne s orgánmi vonkajšej kontroly a využívajú iniciatívu pracujúcich a ich spoločenských organizácií.

§ 4

(1) Orgány štátnej energetickej inšpekcie sa vyjadrujú

a) k hospodárnemu využitiu palív a energie a k návrhu energetického riešenia v projektovej dokumentácii[1]) vybraných stavieb,

b) k územnoplánovacej dokumentácii alebo územnoplánovacím podkladom zahŕňajúcim rozvoj systémov zásobovania palivami a energiou.[2])

(2) Orgány štátnej energetickej inšpekcie spolupracujú

a) pri tvorbe technických noriem[3]) ovplyvňujúcich energetické hospodárstvo,

b) pri posudzovaní vývoja, výroby a dovozu energeticky náročných výrobkov a spotrebičov,

c) pri tvorbe a zdokonaľovaní nástrojov usmerňovania racionálnej spotreby a využívania palív a energie.

§ 5

(1) Na základe zovšeobecnenia kontrolných poznatkov a s cieľom predchádzať nedostatkom v energetickom hospodárstve orgány štátnej energetickej inšpekcie

a) poskytujú odbornú pomoc a konzultácie orgánom, organizáciám a občanom,

b) rozširujú vedecko-technické a ekonomické informácie,

c) zabezpečujú odborné špecializované mimoškolské vzdelávanie pracovníkov.

(2) Odborná pomoc orgánom, organizáciám a občanom sa poskytuje za odplatu, konzultácie sa poskytujú bezplatne.

§ 6
Odborní pracovníci

(1) Hlavní inšpektori sú pri plnení tohto zákona oprávnení pribrať k účasti na kontrole odborných pracovníkov iných orgánov a organizácií, ak je to odôvodnené osobitnou povahou kontrolovanej činnosti, a požadovať ich uvoľnenie najdlhšie na desať pracovných dní v roku. Účasť týchto pracovníkov sa považuje za činnosť vo všeobecnom záujme.[4])

(2) Podmienky účasti odborného pracovníka prerokuje hlavný inšpektor s príslušným orgánom alebo organizáciou vopred. Pokiaľ odborný pracovník vysloví s účasťou na kontrole súhlas a ak to nebude na ujmu plnenia závažných úloh orgánu alebo organizácie, sú orgán alebo organizácia povinné odborného pracovníka uvoľniť. Uvoľňujúci orgán alebo organizácia sú povinné poskytnúť odbornému pracovníkovi náhradu mzdy vo výške priemerného zárobku, pričom nesmie byť ukrátený vo svojich právach vyplývajúcich z jeho pracovného alebo obdobného pomeru.

(3) Odborní pracovníci pribraní na kontrolu majú práva a povinnosti podľa tohto zákona v rozsahu poverenia daného im hlavným inšpektorom. Týmto poverením sa preukazujú pri plnení úloh.

Práva a povinnosti inšpektorov

§ 7

(1) Inšpektori v kontrolovaných organizáciách a podľa povahy veci aj na ich nadriadených orgánoch zisťujú:

a) rozhodujúce skutočnosti, ovplyvňujúce energetické hospodárstvo,

b) základné príčiny nedostatkov, ich škodlivé dôsledky aj osoby zodpovedné za ich vznik alebo trvanie, pričom ukladajú opatrenia na trvalé odstránenie nedostatkov, prípadne navrhujú ich uloženie a kontrolujú ich vykonanie.

(2) V prípade zistenia nedostatkov vypracuje inšpektor protokol, ktorý prerokuje s vedúcim kontrolovanej organizácie alebo jej nadriadeného orgánu.

(3) Pri plnení úloh podľa tohto zákona sa inšpektori preukazujú preukazmi Štátnej energetickej inšpekcie pre Českú socialistickú republiku alebo Štátnej energetickej inšpekcie pre Slovenskú socialistickú republiku.

§ 8

(1) Inšpektor je pri kontrole oprávnený

a) uložiť kontrolovanej organizácii, aby v ustanovenej lehote odstránila zistené nedostatky alebo vypracovala opatrenie s časovým postupom odstraňovania príčin zistených nedostatkov,

b) požadoval od príslušných pracovníkov kontrolovaných organizácií a ich nadriadených orgánov potrebné doklady, údaje a informácie,

c) vstupovať do priestorov kontrolovaných organizácií a ich nadriadených orgánov.

(2) Ak inšpektor pri kontrole zistí nedostatky značnej závažnosti alebo také, ktorých odstránenie nie je v pôsobnosti alebo možnostiach kontrolovanej organizácie, prerokuje podľa povahy veci hlavný inšpektor alebo krajský inšpektor s príslušným nadriadeným alebo ústredným orgánom požiadavku na ich odstránenie.

(3) Ak sa kontrolou zistila nehospodárnosť spotreby palív a energie takého rozsahu, že nie je úmerná výsledku, ktorý sa prevádzkou alebo výrobou dosahuje, a nemožno ju odstrániť inými opatreniami, navrhne príslušný hlavný inšpektor nadriadenému alebo ústrednému orgánu kontrolovanej organizácie zastavenie prevádzky zariadenia, výroby alebo dovozu.

(4) Pri vykonávaní kontrolnej činnosti postupujú inšpektori podľa všeobecných predpisov a zásad upravujúcich kontrolnú činnosť,[5]) pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(5) Ak inšpektor pri kontrole zistí skutočnosti, na základe ktorých treba urobiť opatrenia, ktoré sú v právomoci iných orgánov, oznámi ich týmto orgánom.

§ 9
Povinnosti orgánov a organizácií

(1) Orgány a organizácie a ich pracovníci sú povinní spolupracovať s inšpektormi a odbornými pracovníkmi a umožniť im plniť úlohy spojené s výkonom kontrolnej činnosti, najmä poskytovať im podklady, údaje a iné informácie, aj keď ide o skutočnosti tvoriace predmet hospodárskeho a služobného tajomstva. Ak ide o predmet štátneho tajomstva, preukáže sa inšpektor a odborný pracovník osobitným poverením.[6])

(2) Kontrolované organizácie a ich pracovníci sú povinní vytvárať podmienky umožňujúce inšpektorom a odborným pracovníkom úplné zistenie a zhodnotenie všetkých skutočností týkajúcich sa energetického hospodárstva, najmä umožniť okamžitý prístup do všetkých priestorov a ku všetkým zariadeniam ovplyvňujúcim hospodárenie s palivami a energiou.

(3) Vedúci kontrolovaných organizácií sú povinní spolupracovať pri zisťovaní príčin nedostatkov s inšpektormi a odbornými pracovníkmi, zaujať stanovisko k zisteným nedostatkom a ich príčinám a vykonať bez zbytočného odkladu nevyhnutné opatrenia na ich odstránenie.

(4) Vedúci kontrolovaných organizácií sú povinní v určenej lehote podať príslušnému krajskému inšpektorovi alebo hlavnému inšpektorovi písomnú správu o opatreniach vykonaných na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin.

(5) Nadriadený alebo ústredný orgán kontrolovanej organizácie je povinný do 30-tich dní po prerokovaní požiadavky na odstránenie nedostatkov podľa § 8 ods. 2 alebo po podaní návrhu podľa § 8 ods. 3 oznámiť príslušnému hlavnému inšpektorovi alebo krajskému inšpektorovi, aké opatrenia sa urobili.

§ 10
Pokuty

(1) Hlavný inšpektor alebo krajský inšpektor môže uložiť kontrolovaným organizáciám pokuty do výšky 200 000 Kčs za nedostatky v energetickom hospodárstve, ak ich vznik alebo trvanie boli spôsobené

a) plytvaním alebo znehodnotením palív a energie,

b) neodôvodneným nedodržaním noriem spotreby palív a energie,

c) nedodržaním vyhlásených regulačných opatrení v spotrebe palív a energie,

d) neodôvodneným nesplnením operatívnych príkazov[7]) energetického alebo plynárenského dispečinku,

e) neskorým alebo nedôsledným odstránením zistených nedostatkov a ich príčin.

(2) Hlavný inšpektor alebo krajský inšpektor môže kontrolovanej organizácii uložiť pokutu až do výšky 400 000 Kčs, pokiaľ zistí, že za tie isté nedostatky v hospodárení s palivami a energiou bola už pokuta uložená a od uloženia pokuty neuplynuli tri roky.

(3) Hlavný inšpektor alebo krajský inšpektor môže uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie pokutu až do výšky 10 000 Kčs, ak zavinil nedostatky v energetickom hospodárstve v prípadoch uvedených v odseku 1, pokiaľ nejde o trestný čin alebo prečin.

(4) Zodpovedným pracovníkom orgánov a organizácií môžu hlavný inšpektor alebo krajský inšpektor uložiť poriadkovú pokutu až do výšky 500 Kčs za nesplnenie povinností uvedených v § 9.

(5) Pri ukladaní pokút sa prihliada na rozsah a dobu trvania nedostatkov, na ich význam a závažnosť vzhľadom k celkovej palivovo-energetickej situácii a u pracovníkov aj na mieru ich zavinenia. Pokuta sa uloží tak, aby jej výška účinne pôsobila na odstránenie nedostatkov.

(6) Pokutu alebo poriadkovú pokutu nemožno uložiť osobám podliehajúcim vojenskej disciplinárnej právomoci podľa osobitných predpisov.[8])

§ 11
Lehoty pre ukladanie pokút

(1) Pokuty podľa § 10 ods. 1, 2 a 3 možno uložiť do jedného roka odo dňa zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(2) Poriadkové pokuty ustanovené podľa § 10 ods. 4, možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

§ 12
Výnosy pokút

Pokuty a poriadkové pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu federácie. Ich správu vykonáva Štátna energetická inšpekcia pre Českú socialistickú republiku a Štátna energetická inšpekcia pre Slovenskú socialistickú republiku.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 13

(1) Inšpektori i odborní pracovníci sú povinní zachovávať štátne, hospodárske a služobné tajomstvá, o ktorých sa dozvedia pri výkone svojej činnosti. Táto povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení platnosti poverenia na vykonanie kontroly. O zbavení povinnosti mlčanlivosti rozhoduje na návrh príslušného hlavného inšpektora minister palív a energetiky Československej socialistickej republiky.

(2) V objektoch a zariadeniach v pôsobnosti Federálneho ministerstva národnej obrany, Federálneho ministerstva vnútra, Ministerstva vnútra Českej socialistickej republiky a Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky, ktoré určia príslušní ministri, plnia úlohy štátnej energetickej inšpekcie tieto ministerstvá.

§ 14

Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní[9]) s výnimkou konania o ukladaní pokút a poriadkových pokút s tým, že o odvolaní proti ich uloženiu

krajským inšpektorom rozhoduje hlavný inšpektor a o odvolaní proti ich uloženiu hlavným inšpektorom rozhoduje minister palív a energetiky Československej socialistickej republiky.

§ 15
Splnomocňovacie ustanovenie

(1) Federálne ministerstvo palív a energetiky vydá všeobecne záväzný právny predpis, v ktorom podrobnejšie upraví úlohy orgánov štátnej energetickej inšpekcie a podmienky vytvárania aktívu odborných pracovníkov a ich účasti na kontrolách.

(2) Federálne ministerstvo palív a energetiky vydá po dohode s Federálnym ministerstvom spojov, Ministerstvom spravodlivosti Českej socialistickej republiky a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky všeobecne záväzný právny predpis, v ktorom podrobnejšie upraví vykonávanie kontrol v objektoch a zariadeniach v ich pôsobnosti.

§ 16
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. zákon č. 64/1962 Zb., ktorým sa rozširuje pôsobnosť Štátnej energetickej inšpekcie;
2. § 59 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev;
3. vyhláška Ministerstva palív a energetiky č. 314/1952 Ú. l. (č. 366/1952 Ú. v.) o kontrole hospodárenia s pevnými uhoľnými palivami.

§ 17
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1988.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

1) Vyhláška Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj č. 5/1987 Zb. o dokumentácii stavieb.

2) Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 84/1976 Zb. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Vyhláška Štátnej plánovacej komisie č. 104/1985 Zb. o palivových a energetických základniach.

3) Vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 97/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 96/1964 Zb. o technickej normalizácii.

4) § 124 ods. 1 Zákonníka práce.

5) Vyhláška ministra Štátnej kontroly č. 75/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydávajú metodické pokyny pre kontrolnú činnosť. Zásady kontroly v národnom hospodárstve a v štátnej správe vyhlásené pod č. 66/1982 Zb.

6) Zákon č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva.

7) Zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon). Zákon č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvode a využití vyhrievacích plynov (Plynárenský zákon).

8) Zákon č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov (úplné znenie vyhlásené pod č. 122/1978 Zb.).
Zákon č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení zákona č. 63/1983 Zb.

9) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.